

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	17 maart 2022	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2021-0576	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	8242DF9E	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	30 maart 2021	FAX	030-2583139
UW NUMMER	-	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	1: Voorschriften 2: Locatie plangebied 3: Contouren ruimtelijke ingreep 4: Locaties verblijfplaatsen en leefgebied 5: Voorgestelde maatregelen	ONDERWERP	Wnb ontheffing Soortenbescherming ruimtelijke ingrepen Utrechtseweg 341 in De Bilt

Op 30 maart 2021 hebben wij uw aanvraag ontvangen. U heeft ontheffing aangevraagd in het kader van de Wet natuurbescherming (hierna: wet), onderdeel soortenbescherming. De aanvraag is ingediend door Econsultancy B.V. namens Verwelius Projectontwikkeling B.V. voor de locatie Utrechtseweg 341 in De Bilt (hierna: plangebied) en is bij ons geregistreerd onder zaakkenmerk Z-WNB-RI-REG-2021-0576.

1. Besluit

Wij besluiten op grond van het bepaalde in de wet en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017¹:

- ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid, van de wet, voor zover dit betreft **het opzettelijk doden en verstoren van de gewone dwergvleermuis en het vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis**
- ontheffing te verlenen van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.10, eerste lid, aanhef en onder b, van de wet, voor zover dit betreft **het opzettelijk beschadigen en vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de das en de ringslang**

voor de periode van 17 maart 2022 tot en met 17 maart 2025. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden. Deze zijn opgenomen in bijlage 1 *Voorschriften* en bijlage 5 *Voorgestelde maatregelen* en moeten worden opgevolgd.

¹ https://www.provincie-utrecht.nl/sites/default/files/2020-03/beleidsnota_wet_natuurbescherming.pdf

2. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op woningbouw binnen het plangebied. Het plangebied omvat een verouderd bedrijventerrein, dat bekend staat als het voormalige Hessingterrein, en omliggende weilanden. Een kaart en een luchtfoto van het plangebied zijn opgenomen in bijlage 2. De ruimtelijke ingreep binnen het plangebied bestaat uit het slopen van de bestaande bebouwing, waarna de nieuwbouw van een woonwijk met 130 woningen wordt gerealiseerd, en de ontwikkeling van natuur. De woonwijk wordt deels gerealiseerd op bestaand verhard terrein en deels op bestaand weiland. De natuurontwikkeling vindt voor een klein deel plaats op bestaand verhard terrein en grotendeels in het bestaande groen en bestaat onder andere uit het verleggen van de loop van de Biltse Grift. In bijlage 3 zijn de contouren van de geplande woningbouw en natuurontwikkeling in relatie tot de huidige situatie weergegeven. U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid, van de wet, voor zover dit betreft de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en van artikel 3.10, eerste lid, aanhef en onder b, van de wet, voor zover dit betreft de das (*Meles meles*) en de ringslang (*Natrix helvetica*), voor de periode van 17 maart 2022 tot en met 17 maart 2025.

3. Procedure

Op 16 augustus 2021, 2 december en 6 december 2021 en op 7 februari en 9 februari 2022, 2 maart en 16 maart 2022 heeft u deze aanvraag aangevuld. Wij hebben de aanvraag afgehandeld volgens hoofdstuk 5 van de wet en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Dit betekent dat wij direct een definitief besluit nemen op de aanvraag.

4. Toetsingskader

De gewone dwergvleermuis is beschermd op grond van artikel 3.5 van de wet. De das en de ringslang zijn beschermd op grond van artikel 3.10 van de wet.

5. Motivering

De aangevraagde ontheffing kan alleen worden verleend als is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b) er is een geldig wettelijk belang;
- c) er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis, das en ringslang in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

5.1 Afweging van andere bevredigende oplossingen

5.1.1 Omschrijving van alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. U beschrijft twee alternatieven: alternatief A, waarbij de woningbouw alleen plaatsvindt binnen bestaand verhard terrein en alternatief B, waarbij de woningbouw plaatsvindt op een geheel andere locatie binnen de gemeente De Bilt.

Alternatief A

In het activiteitenplan geeft u het volgende aan over alternatief A:

"Voor het voormalige Hessingterrein is een bouwvergunning verleend voor woningbouw binnen de huidige loop van de Grift. Dit plan wordt om diverse redenen als ongewenst beschouwd. Daarom heeft de gemeenteraad van De Bilt op 29 november 2018 de ruimtelijke randvoorwaarden vastgesteld, die de basis vormen voor de ingreep. In het raadsvoorstel, behorende bij dit besluit zijn de bezwaren tegen het alternatief als volgt geformuleerd. "De bestaande omgevingsvergunning biedt de mogelijkheid van een intensief bebouwde woningbouwlocatie ('Park Bloeyendaal') met beperkte ruimte voor de fauna-passage, weinig oog voor gebiedskwaliteiten en in vele opzichten niet meer passend in de huidige tijdgeest. De feitelijke situatie ter plaatse heeft weinig tot geen ruimtelijke en functionele kwaliteit."

Alternatief A is voor de uitvoeringstermijn gunstiger voor de soorten broedvogels, amfibieën / reptielen en de das omdat het volledig wordt uitgevoerd binnen bebouwd en verhard gebied. Er gaat voor deze soorten derhalve geen leefgebied verloren. Voor vleermuizen die gebruik maken van de bestaande bebouwing maakt dit alternatief geen verschil, omdat ook bij dit alternatief de opstallen worden gesloopt. Op de lange termijn is alternatief A echter minder gunstig voor alle soorten. Dit komt doordat in het alternatief niet voorziet in het oplossen van de bottleneck bij de faunapassage onder de Utrechtseweg en niet voorziet in het aanbieden van kruiden- en faunarijke ruigtes als foerageer- en rustgebied wat kwalitatief gezien een verbetering is ten opzichte van de huidige situatie. Ten slotte worden in alternatief A de natuurpercelen niet door de eigenaar ontwikkeld tot hoogwaardige natuur en blijven zij in de huidige toestand, waarin een groot deel van de percelen wordt gedomineerd door reuzenbereklaauw en Japanse duizendknoop, twee invasieve exoten. Zonder herinrichting van de natuurpercelen, waarbij deze soorten worden bestreden is de locatie een bron voor verspreiding van deze soorten.

(...)

Het alternatief woningbouw conform de huidige bouwvergunning is geen 'andere bevredigende oplossing' vanwege het blijven bestaan van de negatieve ruimtelijke consequenties en de bottleneck bij het ecoduct. Effecten op soorten zijn minder dan in het huidige plan, maar op termijn zullen er geen soorten profiteren van de activiteit, terwijl dit in het huidige plan wel het geval is."

Verder heeft u op 2 december 2021 en op 2 februari 2022 samengevat aangegeven dat het slechts uitvoeren van de woningbouw op bestaand verhard terrein, en dus niet binnen bestaand natuurerrein, economisch niet haalbaar is. U geeft aan dat in het voorliggende plan de belangen van alle stakeholders goed zijn afgewogen.

Op 2 maart 2022 heeft u aanvullend het volgende aangegeven:

"Er is geen sprake van een alternatief omdat op grond van landschappelijke en cultuurhistorische gemeentelijke en provinciale overwegingen het noodzakelijk werd geacht dat er in een veel lagere bebouwingsdichtheid werd gebouwd dan het reeds vergunde plan op deze locatie. Dit betekent dat wij als initiatiefnemer daardoor een groter oppervlak nodig had om het plan exploitabel te houden. Daarbij werd ook in acht genomen dat het plan een gedeeltelijke vervorming van het nog niet ingerichte NNN bevatte, waarbij een deel van wat nu stedelijk gebied is zou worden omgezet naar NNN. Mede hierdoor wordt een verbreding van de toeloop naar de faunatunnel onder de Utrechtseweg gerealiseerd. De meerwaardebenadering is nader onderbouwd in het document 'NNN-toetsing en beoordeling inrichtingsplan Hessingterrein Utrechtseweg 341 te De Bilt' (bijlage) en in het document 'Natuurvisie Plan De Grift – Meerwaardebenadering Utrechtseweg 341 te De Bilt, BWZ Ingenieurs 26 mei 2021' (bijlage)."

Samengevat wordt in de door u genoemde documenten aangegeven dat het plangebied met enige regelmaat in beeld is voor stedelijke functies. Zo is deze locatie in de Structuurvisie 2030 van gemeente De Bilt aangemerkt als inbreidingslocatie voor woningbouw. Het gebied vertoont daarmee alle kenmerken van wat de provincie Utrecht een 'kernrandzone' noemt. Dit heeft u onderbouwd met het document "NNN-toetsing en beoordeling inrichtingsplan Hessingterrein" van mei 2021. Het gebied ligt in de kernrandzone van De Bilt. De ruimtelijke kwaliteit waarmee rekening moet worden gehouden ligt vast in de Ruimtelijke Randvoorwaarden, die door de gemeenteraad van De Bilt zijn vastgesteld in november 2018. De belangrijkste kwaliteiten waarmee rekening moet worden gehouden bij de inrichting van de natuur rondom de woningbouwlocatie zijn de openheid en de landschapsstructuur. De huidige inrichting, waarbij het te bebouwen oppervlak groter is dan het oorspronkelijke plan, voorziet in een woonwijk met een lagere dichtheid en een betere landschappelijke inpassing dan in het reeds vergunde plan Bloeyendaal. Ondanks de plaatselijke negatieve effecten voor beschermde soorten ontstaat, onder andere door de natuurinclusieve benadering van de woonwijk, meerwaarde voor oppervlakte, kwaliteit, samenhang en de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied. Dit is uitgewerkt in het document "Natuurvisie Plan De Grift. Meerwaardebenadering Utrechtseweg 341 te De Bilt" van 26 mei 2021. Dit maakt dat een alternatieve ingreep, waarbij de bouw wordt beperkt tot het bestaande verharde terrein als alternatief, volgens u niet redelijk is.

Alternatief B

In het activiteitenplan van 9 februari 2022 geeft u het volgende aan over alternatief B:

"Om effecten op de soorten vleermuizen, broedvogels, amfibieën / reptielen en de das te voorkomen kan worden overwogen om elders binnen de gemeente De Bilt in de woningbehoefte te voorzien en op deze locatie niets te doen. Er is binnen de gemeente echter geen andere locatie beschikbaar waar 130 woningen kunnen worden gerealiseerd. Daarbij grenst huidige bebouwde kom grotendeels aan beschermd natuurgebied waar bij de realisatie van woningen ook effecten op soorten te verwachten zijn. Dit alternatief kan dus niet worden gezien als een 'andere bevredigende oplossing.'"

Ook heeft u op 2 december 2021 verwezen naar de "Structuurvisie Gemeente De Bilt 2030" van maart 2021. Hieruit blijkt dat het plangebied door de gemeente al is aangewezen als geschikte woningbouwlocatie om invulling te geven aan de woningnood. Hierbij is eerst gekeken naar inbreidingsmogelijkheden. Aangezien deze onvoldoende beschikbaar zijn, moet worden uitgeweken naar uitbreidingslocaties. De meerwaarde van het huidige plangebied is hoog, omdat op deze locatie een verouderd bedrijventerrein aanwezig is dat slechts in beperkte mate functioneel is.

5.1.2 Beoordeling van alternatieven

Alternatief A

Uit uw onderbouwing blijkt voldoende dat het beperken van de woningbouw tot het bestaande verharde terrein, waarbij geen leefgebied van de das en de ringslang wordt aangetast, geen bevredigende oplossing is. De geplande ontwikkeling, bouwen binnen het plangebied en dus buiten het bestaande verharde terrein, is gewenst op grond van landschappelijke en cultuurhistorische gemeentelijke en provinciale overwegingen. Daarbij geeft u aan het niet exploiteerbaar en economisch niet haalbaar is om de woningbouw te beperken tot een kleiner oppervlakte. Het realiseren van woningbouw op een kleiner oppervlak, waarbij tevens minder woningen worden gebouwd, is dus geen redelijk alternatief. Aangezien het in een groot openbaar belang is om de woningbouw te realiseren (zie 5.2 *Belangenafweging*), is het niet realiseren van de woningbouw geen bevredigende oplossing. Het project is immers nodig op grond van een wettelijk erkend belang.

Alternatief B

Uit uw onderbouwing blijkt dat het bouwen van de woningen op een geheel andere locatie geen andere bevredigende oplossing is. Aangezien het bedrijventerrein binnen het plangebied verouderd en niet meer functioneel is, is dit gedeelte van het plangebied zeer geschikt voor de nieuwbouw en is een alternatieve locatie hiervoor niet nodig. Hoewel op het bedrijventerrein verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis aanwezig zijn, worden voldoende maatregelen genomen om negatieve effecten op deze soort zoveel mogelijk te beperken (zie 5.3.5 *Mitigerende en compenserende maatregelen*). In de nieuwbouw komen alternatieve verblijfplaatsen terug voor de gewone dwergvleermuis.

Alternatieve planning en werkwijze

Uit uw aanvraag blijkt dat er geen alternatieve planning of werkwijze is waarbij minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt. Er wordt voldoende rekening gehouden met de meest kwetsbare perioden van de soorten en mitigerende maatregelen genomen om negatieve effecten op de soorten zoveel mogelijk te voorkomen.

5.1.3 Conclusie ten aanzien van alternatieven

Gezien het bovenstaande zijn er geen redelijke alternatieven waarbij er minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt.

5.2 Belangenafweging

5.2.1 Omschrijving van het belang

Wij toetsen of het belang van de ingreep zwaarder mag wegen dan het beschermingsbelang van de soorten zoals is vastgelegd in de wet. Voor de gewone dwergvleermuis, de das en de ringslang heeft u de ontheffing aangevraagd op grond van de belangen genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder 1 en 3, van de wet: *"In het belang van de bescherming van wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van natuurlijke habitats"* en *"In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten"*. Aanvullend heeft u aangegeven dat de noodzaak voor een ontheffing voor de das en de ringslang ook verband houdt met het belang genoemd in artikel 3.10, tweede lid, aanhef en onder a, van de wet: *"In het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde"*. In uw aanvraag heeft u het belang van de ruimtelijke ingreep onderbouwd.

5.2.2 Onderbouwing van het belang

Bescherming van wilde flora of fauna, of instandhouding van natuurlijke habitats

In het activiteitenplan van 9 februari 2022 heeft u aangegeven dat invasieve exoten (met name Japanse duizendknoop en reuzenberenklauw) worden verwijderd, een faunapassage onder de Utrechtseweg wordt gerealiseerd, de bottleneck in de verbinding tussen de faunapassage en omliggende natuur wordt weggenomen door de ontwikkeling van kruiden- en faunarijke ruigte en dat ten noorden van de Utrechtseweg natuur wordt ontwikkeld. Volgens u zal de nieuw te ontwikkelen natuur een verbetering geven van het functioneren van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) ter plaatse. Verder heeft u aangegeven dat de beoogde bebouwing binnen het plangebied natuurinclusief voor gebouwde wonende soorten wordt ingericht. Dit betekent dat permanente, duurzame verblijfsvoorzieningen voor de huismus, gierzwaluw en gebouwde wonende vleermuizen zullen worden ingebouwd in de woningen. Het voornemen is om de wijk een groen karakter te geven. Ook heeft u, specifiek voor de soorten waarvoor ontheffing wordt aangevraagd, onderbouwd waarom de werkzaamheden in het belang van deze soorten zijn. Voor de gewone dwergvleermuis geldt dat de huidige vastgestelde verblijfplaatsen niet duurzaam zijn, omdat dit gebouw niet meer wordt onderhouden. De bebouwing wordt grotendeels niet langer verwarmd, waardoor vorstvrije ruimtes vrijwel ontbreken. In de beoogde situatie zullen duurzame, permanente en vorstvrije verblijfplaatsen worden gecreëerd voor de soort. Voor zowel de das als de ringslang geldt dat in de huidige situatie het foerageergebied (in geval van de das) en leefgebied (in geval van de ringslang), voor zover dit valt binnen het plangebied, niet optimaal is vanwege de aanwezigheid van invasieve exoten. Met name tijdens de groeiperiode zijn invasieve exoten zoals de reuzeberklauw dusdanig hoog dat de bodem zeer schaduwrijk is, met negatieve effecten voor stapelvoedsel voor de das en benodigde bezonning voor het opwarmen van de ringslang. Indien de invasieve exoten op het perceel niet bestreden worden, zal de situatie waarschijnlijk verergeren. In de beoogde

situatie wordt het foerageergebied van de das geüpgraded naar primair foerageergebied voor de das en zullen de omstandigheden voor de ringslang verbeterd worden.

Volksgezondheid

In het activiteitenplan van 9 februari 2022 heeft u aangegeven dat binnen het plangebied bodemonderzoek is uitgevoerd. Hieruit blijkt dat de bodem op enkele plaatsen sterk verontreinigd is. Om de vervuiling beter in kaart te brengen en deze te saneren is sloop van de gebouwen en verwijderen van verhardingen noodzakelijk. Ook heeft u op 2 december 2021 de rapportage *"Actualiserend en aanvullend bodemonderzoek Utrechtseweg 341 in De Bilt"* van 18 mei 2021 aangeleverd. Uit deze rapportage blijkt inderdaad dat er bodemverontreiniging aanwezig is. De aanbeveling in de rapportage luidt dat bij ontwikkeling van het plangebied een saneringsplan moet worden opgesteld, waarin een procedure over het onverwachts aantreffen van verontreinigingen wordt opgenomen. Daarnaast wordt geadviseerd om de bodemsanering te combineren met de sloop van het pand, omdat slopen van funderingen onvermijdelijk leidt tot roeren in de grond.

Andere dwingende redenen van groot openbaar belang

In het activiteitenplan van 9 februari 2022 heeft u aangegeven dat de ruimtelijke ingreep, waarbij 130 nieuwbouwwoningen worden gerealiseerd, bijdraagt aan de invulling van de woningtekorten. Hierbij verwijst u naar de *"Woondeal Regio Utrecht, 16 gemeentes waaronder De Bilt"* van 24 juni 2019, opgesteld door Utrechtse gemeentes, de provincie Utrecht en het Rijk. Uit dit document blijkt dat er een regionale behoefte is aan nieuwe locaties voor woningen. Ook heeft u verwezen naar het gemeentelijke *"Advies Invulling gemeentelijke Woningbouwambitie Samen Werken aan Wonen"* van 16 december 2020. Hierin wordt de ambitie van de gemeente De Bilt, om tussen 2020 en 2030 ongeveer 1300 nieuwbouwwoningen te bouwen, beschreven. De genoemde documenten heeft u op 2 december 2021 bij de aanvraag gevoegd.

Ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde

In het activiteitenplan van 9 februari 2022 heeft u aangegeven dat deze gebiedsontwikkeling de ruimtelijke kwaliteit versterkt. Het ontwerp is ingepast in de landschapsstructuur en aangesloten op de ruimtelijke randvoorwaarden voor kernrandzones die door de gemeenteraad van De Bilt zijn vastgesteld. Ook heeft u op 2 december 2021 aanvullende stukken aangeleverd, namelijk het rapport *"Ruimtelijke randvoorwaarden herontwikkeling Utrechtseweg 341 e.o. - De Bilt"*, dat in september 2018 is opgesteld in opdracht van gemeente De Bilt, en het document *"Toelichting Bestemmingsplan Utrechtseweg 341 te De Bilt"* van 22 november 2021. Uit uw onderbouwing en de aangeleverde stukken blijkt dat de ingreep een wijziging van de ruimtelijke inrichting tot gevolg heeft. Hierbij heeft u tevens onderbouwd dat het ontwerp passend is binnen de gestelde ruimtelijke voorwaarden ter plaatse van het plangebied.

5.2.3 Beoordeling van het belang

Bescherming van wilde flora of fauna, of instandhouding van natuurlijke habitats

Dit belang kan enkel van toepassing zijn, wanneer de ruimtelijke ingreep in het belang is van de bescherming van (het habitat van) de soorten waarvoor de ontheffing wordt aangevraagd. In dit geval moet er dus een rechtstreeks belang zijn voor de gewone dwergvleermuis, de das en de ringslang. De door u aangevoerde positieve effecten van de natuurontwikkeling hebben echter niet specifiek betrekking op deze soorten, maar worden uitgevoerd in het kader van compensatiemaatregelen binnen de NNN. Hoewel omstandigheden voor de das en de ringslang mogelijk verbeteren, voorzien deze maatregelen slechts in de minimale compensatie die wordt voorgeschreven in het Kennisdocument *Das* (BIJ12, 2017) en de vereiste compensatie voor het aantasten van leefgebied van de ringslang. Verder geeft u aan dat de nieuwe woonwijk wordt ingericht met duurzame verblijfsvoorzieningen voor de huismus, gierzwaluw en gebouwbewonende vleermuizen, waarvan nog geen ontwerp beschikbaar is. Gelet op het voorgaande is een belang voor de genoemde vogelsoorten en andere gebouwbewonende vleermuizen dan de gewone dwergvleermuis in dit geval niet relevant. Ten aanzien van de gewone dwergvleermuis merken wij op dat het ontwerp van de plannen niet concreet is gemaakt en daarom niet beoordeeld kan worden. Ook geldt voor deze soort dat het aanbrengen van duurzame permanente alternatieve verblijfplaatsen slechts voorziet in de minimale compensatie die wordt voorgeschreven in het Kennisdocument *Gewone dwergvleermuis* (BIJ12, 2017) om verslechtering van de staat van instandhouding te voorkomen. U stelt dat de huidige verblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis in de bebouwing niet duurzaam zijn en dat de verblijfplaatsen in de beoogde situatie een verbetering vormen ten opzichte van de huidige situatie, maar u heeft daarbij niet aangetoond dat de verblijfplaatsen in de huidige situatie op korte termijn verloren zullen gaan. Dit betekent dat niet is aangetoond dat de ruimtelijke ingreep in het belang is van de bescherming van flora of fauna of instandhouding van natuurlijke habitats.

Volksgezondheid

U geeft aan dat de werkzaamheden in het belang zijn van de volksgezondheid, omdat de bodem verontreinigd is. Echter, uit uw onderbouwing en de rapportage van het bodemonderzoek blijkt onvoldoende dat er sprake is van bodemverontreiniging met een risico voor de volksgezondheid als gevolg. Hoewel de sanering van bestaande verharding en bebouwing zorgvuldig moet worden uitgevoerd, heeft u niet aangetoond dat de sloop en sanering noodzakelijk is in het belang van de volksgezondheid. U heeft immers niet bewezen dat het achterwege laten van deze werkzaamheden zal leiden tot een gezondheidsrisico. Daarom heeft u niet aangetoond dat de woningbouw in het belang is van de volksgezondheid.

Andere dwingende redenen van groot openbaar belang

U geeft aan dat de woningbouw een groot openbaar belang dient, omdat deze bijdraagt aan de invulling van de woningnood. Uit uw onderbouwing en de aangeleverde stukken blijkt inderdaad dat er een lokale en regionale woningnood bestaat en dat er behoefte is aan nieuwbouwwoningen. Op basis van de regionale behoefte aan woningen is de bouw van 130 woningen binnen het plangebied substantieel te noemen voor de invulling van de woningnood. De invulling van de woningnood dient een groot openbaar belang. Daarom heeft u aangetoond dat de woningbouw nodig is vanwege een dwingende redenen van groot openbaar belang.

Ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde

De ruimtelijke ingreep heeft tot gevolg dat een woonwijk wordt gerealiseerd en dat omliggende natuur wordt ontwikkeld. Dit betekent dat er een aanzienlijke verandering in de ruimtelijke inrichting plaatsvindt en dat sprake is van zowel ruimtelijke inrichting, ontwikkeling van een gebied en van kleinschalige bouwactiviteiten. Hiermee is de noodzaak voor een ontheffing voor de das en de ringslang in dit kader voldoende aangetoond.

5.2.4 Conclusie ten aanzien van het belang

Gelet op bovengenoemde informatie, een en ander op basis van de aanvraag, is sprake van een wettelijk belang van de ingreep, namelijk een *"dwingende reden van groot openbaar belang"* ten aanzien van de gewone dwergvleermuis, de das en de ringslang, en *"ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde"* ten aanzien van de das en de ringslang. In dit geval weegt het belang van de ruimtelijke ingreep daarom zwaarder dan het beschermingsbelang van de soorten.

5.3 Ecologische beoordeling

5.3.1 Onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van beschermde soorten. Ook heeft u onderzocht welk effect de ingreep heeft op aanwezige beschermde soorten. Op basis van artikel 3.2 van de Awb hebben wij ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologische onderzoek.

5.3.2 Aanwezige beschermde soorten

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is aangetroffen in het gebouw op het bedrijventerrein binnen het plangebied. Er zijn vier zomerverblijfplaatsen vastgesteld, waarvan twee verblijfplaatsen door één individu en twee verblijfplaatsen door twee individuen werden gebruikt. Als invliegopeningen werden openstaande garagedeuren en een dakoverstek boven een garagedeur gebruikt. Mogelijke verblijfplaatsen zijn spouwmuren en ruimtes achter betimmeringen. Verder zijn twee paarverblijfplaatsen, elk in gebruik door twee dieren, aanwezig. De exacte locaties van de paarverblijfplaatsen zijn niet vastgesteld, maar aangezien twee baltsende mannetjes rond het gebouw zijn aangetroffen, is het aannemelijk dat de twee paarverblijfplaatsen zich bevinden in het gebouw. Omdat (vorstvrije) verblijfplaatsen ook als (tijdelijk) winterverblijf voor één of enkele dieren gebruikt kunnen worden, kunnen individuele winterverblijven niet worden uitgesloten. De locaties van de aangetroffen verblijfplaatsen zijn weergegeven in bijlage 4 van dit besluit.

Das

Er is leefgebied van de das aanwezig binnen het plangebied. Het betreft secundair foerageergebied als onderdeel van het leefgebied van de zogenaamde Sandwich-dassencolonie en de daarbij behorende belangrijke wissels. Uit onderzoek uitgevoerd in april 2019 blijkt dat deze colonie beschikt over een grote burcht en bijburcht met minimaal tien dieren, waarvan vier beren en zes zeugen. De hoofdburcht bevindt zich buiten het plangebied, op ongeveer 210 meter van de geplande bouwactiviteit. Tussen de hoofdburcht en de geplande bouw is tevens dichte begroeiing aanwezig. De bijburcht bevindt zich buiten het plangebied, op ongeveer 125 meter van de geplande bouwactiviteit. Binnen het plangebied bevindt zich een gedeelte van het secundaire foerageergebied van de das. Dit gebied is ongeveer 3,3 hectare groot. De locatie van het totale leefgebied van de lokale dassencolonie, bestaande uit primair en secundair foerageergebied grotendeels gelegen buiten het plangebied, is weergegeven in bijlage 4 van dit besluit. In bijlage 4 is ook weergegeven welk gedeelte van het secundair foerageergebied verloren gaat door de ingreep.

Ringslang

Er zijn ringslangen aangetroffen binnen het plangebied. Langs de oost- en zuidgrens van de parkeerplaats rond de bebouwing van het plangebied ligt de Biltse Grift, een waterloop door het plangebied. Het talud van deze stroom is optimaal georiënteerd ten opzichte van de zon voor het opwarmen van ringslangen, begroeid met ruigtekruiden en grassen en vormt daarom een ideaal habitat voor ringslangen op de onbegroeide plaatsen, of nadat het talud gemaaid is. Op dit talud zijn ringslangen opwarmend aangetroffen. Ook zijn direct naast het plangebied ringslangen aangetroffen, onder andere zwemmend in een watergang. Het is aannemelijk dat het leefgebied van een populatie ringslangen bestaat uit de oevers van de Biltse Grift en het weidegebied aan de west- zuid en oostzijde van de Biltse Grift. Er zijn geen ringslangen aangetroffen binnen het bebouwde deel van het plangebied. Ook zijn geen broeihopen vastgesteld binnen het plangebied, maar wel buiten het plangebied. De locatie van het leefgebied van de ringslang binnen het plangebied is weergegeven in bijlage 4 van dit besluit.

5.3.3 Staat van instandhouding

Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis komt verspreid over heel Nederland voor en is de meest algemeen voorkomende vleermuissoort in Nederland. Er bestaan geen duidelijke uitspraken over de aantalsontwikkelingen van deze soort, omdat grootschalig onderzoek op nationaal niveau ontbreekt. Volgens de trendgegevens van het Compendium voor de Leefomgeving heeft de gewone dwergvleermuis een trend van matige toename doorgemaakt in de periode 2015 tot 2019. Uit onderzoek binnen de provincie Utrecht blijkt dat de gewone dwergvleermuis veelvuldig wordt aangetroffen. Dit betreft vaak zomer- en paarverblijfplaatsen en tevens regelmatig kraamverblijfplaatsen. Het is daardoor te stellen dat de regionale staat van instandhouding over het algemeen gunstig is. Uit verspreidingsgegevens van de NDFF blijkt dat in de afgelopen vijf jaar een groot aantal waarnemingen is gedaan van gewone dwergvleermuizen in het gebied buiten het plangebied. Ook tijdens de veldbezoeken uitgevoerd in het kader van dit project is iedere avond vleermuisactiviteit waargenomen. De intensiteit was wisselend.

Das

Rond 1900 leefden er naar schatting 12.000 dassen in Nederland, maar dat aantal was in 1960 al gedaald tot ongeveer 1200, voornamelijk door vervolging. Sinds het beschermingsplan voor de das groeit de Nederlandse populatie weer. Momenteel is de grootste bedreiging de sterfte door verkeer of verdrinking in beschoeiende kanalen. Er zijn nu landelijk naar schatting weer 5.000 tot 6.000 dassen (Kennisdocument Das, BIJ12, 2017). De staat van instandhouding is relatief gunstig. De das staat als "thans niet bedreigd" op de Rode Lijst (2020). In de directe omgeving van het plangebied (ten oosten van de stad Utrecht) is de aanwezigheid van zes andere dassenclans bekend.

Ringslang

De ringslang is een watergebonden slang. Ringslangen zonnen vaak op dijkes in de buurt van water en jagen in de berm van de watergang op amfibieën en andere gewervelde dieren. Composthopen, bladhopen en mestvaalten worden gebruikt voor de afzet van eieren, ook wel broeihopen genaamd. De langjarige trend in aantallen van de soort is stabiel en de langjarige trend in verspreiding is een matige toename (RAVON.nl). Volgens de verspreidingsgegevens van de NDFF ligt door de hele provincie Utrecht een metapopulatie van ringslangen. Vanwege de ruime verspreiding en ondersteuning voor kunstmatige broeihopen betreft dit een duurzame populatie. Het leefgebied van de lokale populatie betreft aaneengesloten gebied tussen de Utrechtseweg en de A28 met een oppervlakte van ongeveer 1,3 km². De oppervlakte van het leefgebied dat valt binnen het plangebied is ongeveer 0,031 km². Dit betekent dat het leefgebied binnen het plangebied ongeveer 2,3% van het totale leefgebied van de lokale populatie bedraagt.

5.3.4 Effect van de ingreep op de aanwezige beschermde soorten

Door de werkzaamheden zullen vier zomerverblijfplaatsen en twee paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis worden vernield en wordt de gewone dwergvleermuis verstoord en in sommige gevallen mogelijk gedood door de verborgen leefwijze van de soort. Ook zal functioneel leefgebied van de das, namelijk secundair foerageergebied en enkele wissels, gedeeltelijk worden vernield en gedeeltelijk tijdens de werkzaamheden niet beschikbaar zijn. Ten aanzien van de ringslang zal een gedeelte van het functionele leefgebied permanent worden vernield en zal een gedeelte van het functionele leefgebied tijdens de werkzaamheden niet beschikbaar zijn. Dit betekent dat er sprake is van het overtreden van verbodsbepalingen uit de wet. Ontheffing is daarom noodzakelijk.

5.3.5 Mitigerende en compenserende maatregelen

Gewone dwergvleermuis

Om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken, heeft u mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen voorgesteld ten aanzien van de gewone dwergvleermuis. De voorgestelde maatregelen die door ons zijn goedgekeurd, zijn opgenomen in bijlage 5 bij dit besluit. Voorafgaand aan de werkzaamheden zijn voldoende tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen geplaatst op hiervoor geschikte locaties. Dit betreft zes paalkasten van het type "rocketbox". Door het gebruik van isolatie en duurzaam materiaal kunnen de paalkasten gedurende minimaal vijf jaar functioneren als alternatieve verblijfplaatsen. De paalkasten zijn op 1 maart 2021 geplaatst aan de noordzijde van de Utrechtseweg, binnen 100 meter afstand van het plangebied en in het verlengde van een lijnvormig element (bomenrij). Voorafgaand aan de werkzaamheden zullen echter twee paalkasten worden verplaatst naar een geschiktere locatie aan de zuidzijde van de Utrechtseweg. Door de verplaatsing liggen deze twee paalkasten dicht bij het plangebied en wordt voorzien in de benodigde ruimte voor twee paarterritoria. De vastgestelde verblijfplaatsen worden voorafgaand aan de werkzaamheden en buiten de meest kwetsbare periode onder ecologische begeleiding ongeschikt gemaakt met behulp van exclusion flaps, het creëren van tocht en belichting met bouwlampen. In de eindsituatie zullen 24 permanente vleermuiskasten worden aangebracht in de bebouwing conform de eisen zoals gesteld in het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis (BIJ12, 2017). De voorgestelde maatregelen zijn voldoende om negatieve effecten op de lokale staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis te voorkomen.

Das

Om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken, heeft u mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen voorgesteld ten aanzien van de das. De voorgestelde maatregelen die door ons zijn goedgekeurd, zijn opgenomen in bijlage 5 bij dit besluit. Tijdens de werkzaamheden wordt zorgvuldig, gefaseerd en met uitwijkmogelijkheden gewerkt, zodat de das zich veilig kan verplaatsen. Er wordt gewerkt met "das-vriendelijke" verlichting tussen zonsondergang en zonsopkomst, waarbij tijdelijke verstoring door verlichting zoveel mogelijk wordt voorkomen. Wissels worden tijdens de actieve periode van de das zoveel mogelijk vrijgehouden. Aan te tasten wissels worden tijdig gecompenseerd. Verder wordt gecompenseerd voor het aan te tasten secundair foerageergebied. Op basis van de op 2 maart 2022 overgelegde overzichten betreft de totale oppervlakte van het secundair foerageergebied gelegen binnen het plangebied ongeveer 3,34 hectare. Hiervan wordt 1,28 hectare (gelegen in het zuidwesten van het plangebied) en 1,24 hectare (gelegen in het oosten van het plangebied) geüpgraded naar primair foerageergebied. Het resterende gedeelte, ongeveer 0,82 hectare, wordt definitief vernield ten behoeve van de woningbouw. Vervangend leefgebied heeft nooit dezelfde eigenschappen als het oorspronkelijke leefgebied. Hierdoor kan een vervangend leefgebied zowel wat betreft eigenschappen als locatie minder geschikt blijken dan verwacht. Aan te tasten secundair foerageergebied dient daarom te worden vervangen door minimaal 50% van het totale oppervlakte dat wordt aangetast, mits hierop een kwaliteitsverbetering plaats heeft gevonden zodat dit gebied jaar rond gebruikt kan worden door de das (Kennisdocument Das). In dit geval moet 3,34 hectare secundair foerageergebied dus minimaal worden vervangen door 1,67 hectare foerageergebied van primaire kwaliteit. Aangezien in totaal 2,52 hectare beschikbaar komt als primair foerageergebied, wordt voldaan aan deze minimale compensatie-eis. De voorgestelde maatregelen zijn voldoende om negatieve effecten op de lokale staat van instandhouding van de das te voorkomen.

Ringslang

Om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken, heeft u mitigerende (verzachtende) maatregelen voorgesteld ten aanzien van de ringslang. De voorgestelde maatregelen die door ons zijn goedgekeurd, zijn opgenomen in bijlage 5 bij dit besluit. Voor de ringslangen aanwezig binnen het plangebied blijft gedurende de werkzaamheden afdoende foerageergebied van vergelijkbare kwaliteit in de directe omgeving voorhanden. Voorafgaand aan de werkzaamheden worden maatregelen getroffen waardoor de ringslang zich niet binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden zal bevinden en er wordt gecontroleerd op de afwezigheid van ringslangen. Deze inspectie zal worden herhaald onder ecologische begeleiding bij risicovolle ingrepen. In de nieuwe situatie zal in de heringerichte nieuwe natuur wederom kwalitatief hoogwaardig foerageergebied aanwezig zijn. Tevens worden de watergangen van de Grift ingericht als foerageergebied voor ringslang. Aangezien in de directe omgeving van het plangebied ook voldoende leefgebied behouden zal blijven, heeft de afname in leefgebied geen gevolgen voor de lokale populatie. De voorgestelde maatregelen zijn voldoende om negatieve effecten op de lokale staat van instandhouding van de ringslang te voorkomen.

5.3.6 Gevolgen van de ingreep voor de staat van instandhouding

Door het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis, das en ringslang in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

6. Conclusie

Aangezien aan de voorwaarden voor een ontheffing wordt voldaan, verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden. Deze zijn opgenomen in bijlage 1 van dit besluit.

7. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

8. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat deze aan u bekend is gemaakt en wordt twee werkdagen na bekendmaking gepubliceerd op de website www.officielebekendmakingen.nl.

9. Overige informatie

Er kan ook vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst, als u dit nog niet heeft gedaan. Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud van dit besluit, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

10. Verzending

Wij verzenden dit besluit aan Verwelius Projectontwikkeling B.V. Een afschrift van dit besluit verzenden wij aan:

- Econsultancy B.V.;
- Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht;
- Gemeente De Bilt.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen

Mevr. drs. ing. S. Heijblom
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. De ontheffing wordt alleen verleend voor de in dit besluit genoemde soorten en beschreven verboden handelingen.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht (Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of servicebureau@provincie-utrecht.nl) indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient aanvullend de volgende aspecten te omschrijven:
 - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidende ecoloog;
 - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecoloog zijn/worden begeleid;
 - f. De manier waarop is/wordt omgegaan met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. Minimaal twee weken voorafgaand aan de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten, moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig invullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in de voorschriften bijgevoegd te zijn.

Tijdens de werkzaamheden

7. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige² op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Deze dient in ieder geval aanwezig te zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op een beschermde soort.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
9. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek worden bijgehouden. In het logboek worden gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals goedkeuren / vrijgeven door een deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en/of compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften bij dit besluit geregistreerd.

² Onder deskundige verstaan wij: een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

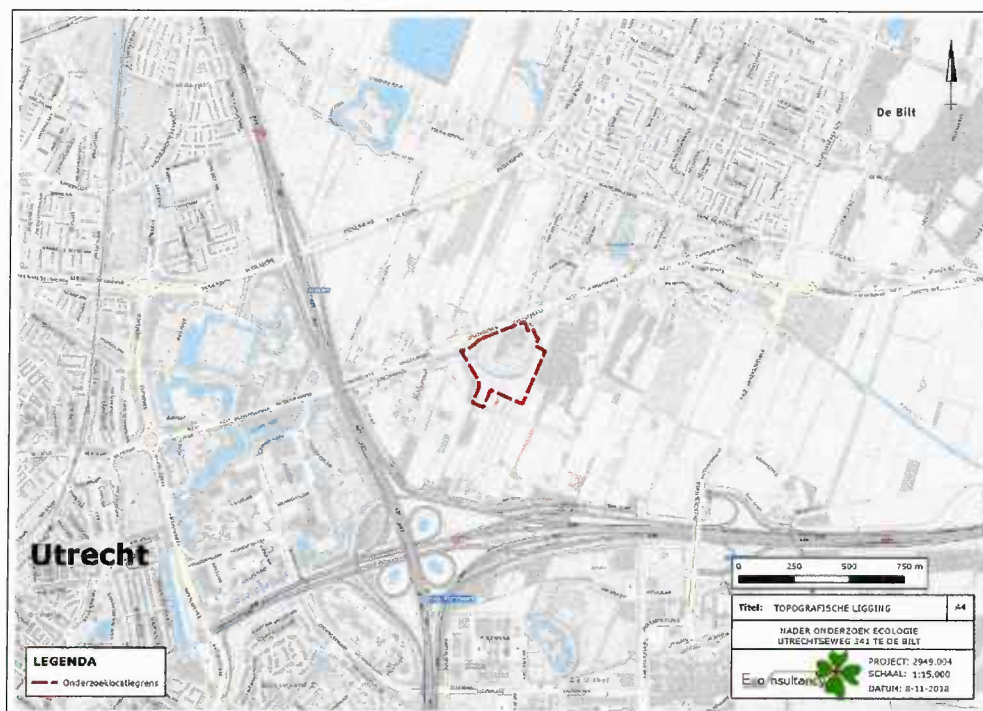
- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en De Landschappen) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of – bescherming.

10. De voorgestelde maatregelen, voor zover genoemd in bijlage 5, moeten worden opgevolgd.
11. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis (paalkasten) moeten functioneel worden gehouden totdat de permanente verblijfplaatsen gerealiseerd zijn en de vereiste gewenningsperiode conform het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis is verstreken. Dit betekent dat de paalkasten jaarlijks moeten worden schoongemaakt, gecontroleerd en eventueel hersteld. Ook moeten de paalkasten voldoende vrije aanvliegruimte behouden en dienen eventuele belemmerende takken te worden gesnoeid.
12. Gedurende de werkzaamheden dient de effectiviteit van het primaire foerageergebied te worden gemonitord op grond van het gebruik van de dassenburcht door de Sandwijckclan. Indien uit de monitoring blijkt dat de ingreep een negatief effect heeft op het gebruik van de burcht door de clan, dient direct contact te worden opgenomen met de provincie Utrecht en een monitoringsrapportage te worden opgestuurd (zie voorschrift 3 voor de contactgegevens), waarna mogelijk aanvullende maatregelen zullen worden voorgeschreven om negatieve effecten op de lokale populatie te voorkomen.

Na afloop van de werkzaamheden

13. Indien de tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis worden verwijderd, mag dit niet eerder gebeuren dan wanneer de permanente verblijfplaatsen gerealiseerd zijn, de vereiste gewenningsperiode conform het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis is verstreken en wanneer de betreffende tijdelijke verblijfplaatsen niet in gebruik genomen zijn door vleermuizen.
14. Na afronding van de werkzaamheden dient de ontheffinghouder het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven in de voorschriften moet bijgevoegd worden.

Bijlage 2: Locatie plangebied

Figuur 1. Topografische ligging plangebied.

(bron: "Activiteitenplan gewone dwergvleermuis, das en ringslang Utrechtseweg 341 te De Bilt" van 9 februari 2022)

Figuur 2. Luchtfoto onderzoekslocatie en directe omgeving.

(bron: "Actualisatie quickscan Wet natuurbescherming Utrechtseweg 341 te De Bilt" van 28 juni 2021)

Bijlage 3: Contouren ruimtelijke ingreep

(bron: uitsnede pagina 3 van "Bijlage 1 IMOSS contouren natuurontwikkeling en nieuwbouw.pdf" van 2 februari 2022)

Bijlage 4: Locaties verblijfplaatsen en leefgebied

Gewone dwergvleermuis

Figuur 7. Invlieglocaties en paarterritoria van de gewone dwergvleermuis.

(bron: "Nader onderzoek ecologie Utrechtseweg 341 te De Bilt" van 9 april 2019)

Das

Figuur 1. Luchtfoto plangebied. De cijfers corresponderen met de locaties waar de foto's van de vegetatie genomen zijn (zie hieronder).
(bron: "Bijlage 4. Foto- en kaartmateriaal foerageergebied das" van 2 februari 2022)

Figuur 1. Luchtfoto met aangeduid welk oppervlak verloren gaat aan secundair foerageergebied aan de voorgenumen ingreep.

(bron: "Memo aanvullende vragen derde ronde (2949.006) Utrechtseweg 341 te De Bilt" van 2 maart 2022)

Ringslang

Figuur 11. Resultaten ringslangonderzoek.

(bron: "Nader onderzoek ecologie Utrechtseweg 341 te De Bilt" van 9 april 2019)

Bijlage 5: Voorgestelde maatregelen

Gewone dwergvleermuis

Als tijdelijke verblijfplaatsen zijn zes kastpalen model rocketbox (geproduceerd door Unitura, voorheen Faunaprojecten) gebruikt. Voor iedere zomer- en paarverblijfplaats is één kastpaal toegepast, conform de compensatiefactor zoals aangegeven in communicatie met de provincie Utrecht. De kastpalen zijn op 1 maart 2021 geplaatst op het terrein van Hoogheemraadschap bij een voormalig gemaal aan de overzijde van de Utrechtseweg (zie bijlage 2). De locatie ligt op 100 meter afstand van de huidige bebouwing in het verlengde van een lijnvormig element (bomenrij aan de Utrechtseweg) waardoor deze

kastpalen goed te bereiken zijn voor de vleermuizen. Twee van de kastpalen zullen naar de overzijde van de Utrechtseweg verplaatst worden, aan dezelfde zijde als de onderzoekslocatie in het verlengde van de bomenrij parallel aan de weg. De verplaatsing wordt zo snel mogelijk uitgevoerd (maar in ieder geval voor de start van het actieve seizoen van de gewone dwergvleermuis), nadat de kastpalen gecontroleerd zijn op aanwezigheid van vleermuizen en de toestemming voor verplaatsing verleend is door alle betrokken partijen. Daarmee komen deze kastpalen op circa 20 meter dichterbij de oorspronkelijke verblijfplaatsen te liggen. De kasten zijn drie meter hoog en bieden meerdere invliegopeningen aan alle zijdes, zodat verscheidene microklimaten in de kast aangeboden worden. De kasten hebben isolatie en er is gekozen voor duurzaam materiaal (Douglas par hout), zodat de palen jaarrond voor minimaal vijf jaar kunnen functioneren als alternatieve verblijfplaats.

Ongeschikt maken

Tijdens het verwijderen van de bebouwing bestaat de kans dat een gewone dwergvleermuis die in de bebouwing verblijft wordt verwond of gedood. Door het tijdig onklaar maken van de bebouwing en zorgvuldig handelen kan dit worden voorkomen. Omdat het om bebouwing gaat die al enige tijd niet onderhouden is, zal het onklaar maken door alle openingen te dichten en overal exclusion flaps te gebruiken niet praktisch haalbaar zijn. Indien lokaal toepasbaar zullen exclusion flaps toegepast worden. Het ontmoedigen van invliegende vleermuizen in de grote ruimtes zal uitgevoerd worden door tocht te creëren in de ruimtes en de spouwen. Om tocht te creëren worden de etalageramen verwijderd, de rolluiken open gezet, en gaten gemaakt in de boven- en onderzijden van spouwmuren (circa 1 m²). Als aanvullende maatregel zal tevens verlichting ingezet worden. De ruimtes worden gefaseerd belicht van zowel de binnen- als buitenzijde met bouwlampen. Voor vijf dagen worden de lampen om middernacht tot zonsopgang aangezet, waardoor de vleermuizen wel uit kunnen vliegen maar ontmoedigd worden om terug de bebouwing in te vliegen. Na vijf dagen dat de maatregelen zijn ingezet, wordt een controle ronde door een ecoloog gehouden om te controleren of geen vleermuizen meer invliegen. Wanneer vleermuizen nog invliegen zal de procedure herhaald worden. Wanneer er geen vleermuizen invliegen zullen de bouwlampen van zonsondergang tot zonsopgang aan blijven, om ook nieuwe individuen te ontmoedigen. Hierna kan de sloop beginnen. Omdat de bebouwing ook individuele winterverblijfplaatsen bevat dienen delen die tijdens de winterrust van de gewone dwergvleermuis gesloopt zullen worden voorafgaande aan de winterrust ongeschikt gemaakt te zijn.

Controlerondes

Omdat het vleermuisonderzoek slechts een momentopname betreft en vleermuizen (met name laatvliegers) opportunistisch kunnen zijn ten aanzien van de keuze van hun verblijfplaats wordt na afloop van het ongeschikt maken van de bebouwing middels de lampen een controleronde gehouden. Hierbij wordt met behulp van batdetectors tijdens het uitvliegmoment gecontroleerd of er bij de bekende verblijfplaatsen en de directe omgeving ervan, uitvliegende vleermuizen aanwezig zijn. Indien noodzakelijk worden door de ecologisch begeleider, op basis van deze controleronde aanvullende maatregelen voorgesteld.

In de nieuwbouw wordt een overmaat aan permanente verblijfplaatsen gecreëerd. Er zullen 24 permanente vleermuis kasten in de nieuwe bebouwing aangebracht worden, model VMPM1e (producent Unitura) of vergelijkbaar, conform de standaarden gesteld in het Kennisdocument Gewone dwergvleermuis van BIJ12.

(bron: "Activiteitenplan gewone dwergvleermuis, das en ringslang Utrechtseweg 341 te De Bilt" van 9 februari 2022)

Das

Indien verlichting gebruikt wordt na zonsondergang en voor zonsopkomst dient deze dusdanig ingericht te worden dat de das hier geen hinder van ondervindt. De verlichting moet weggericht zijn van het omliggende gebied en met een gerichte, kleine straal. De armatuur wordt laag bij de grond geplaatst, met een kleine straal en afscherming van de lichtbron naar de overige kanten. Wanneer materialen bij looproutes van de das neergelegd worden dienen deze een half uur voor zonsondergang weer opgeruimd te zijn zodat de looproutes van de das hun functie kunnen blijven vervullen.

Maatregel: Zorgvuldig en gefaseerd werken met uitwijkmogelijkheden zodat das veilig weg kan komen tijdens de werkzaamheden.

Maatregel: Indien gewerkt wordt na zonsondergang en voor zonsopkomst met verlichting dient de verlichting enkel gericht te zijn op de werkzaamheden, waarbij armaturen worden gebruikt die laag bij de grond geplaatst zijn, met een kleine straal en met afscherming van de lichtbron naar de overige zijdes.

Maatregel: Zolang de wissels niet aangetast worden dienen de wissels vrijgehouden te worden buiten werktijden (minimaal een half uur voor zonsondergang tot een half uur voor zonsopkomst).

Maatregel: Tijdig een alternatief realiseren voor de wissels die verloren gaan bij de ingreep zodat ten alle tijden een functionerende verbinding voor de das aanwezig is met voldoende gewinningstijd. Het meest geschikte alternatief wordt in overleg met de ecooloog bepaald.

Maatregel: Rekening houden met de kwetsbare periode van de das, maatwerk onder ecologische begeleiding tijdens de voortplantingsperiode (december t/m juni).

Maatregel: Werken volgens een op maat gemaakt ecologisch werkprotocol.

Voorafgaand aan of gelijktijdig met de woningbouw wordt het bezit van Verwelius tussen de Werken van Griffenstein en de woonwijk ingericht conform het inrichtingsplan van IMOSS. Hiermee wordt de (op dat moment gerealiseerde) faunatunnel aangesloten op de toeloop en corridor die de doelsoorten geleidt tussen de natuurterreinen van het Utrechts Landschap ten noorden en zuiden van de Utrechtseweg. De percelen met de huidige bestemming 'Agrarische doeleinden met landschappelijke en natuurwetenschappelijke waarden' krijgen de bestemming 'Natuur'. Een westelijke strook van het huidige Hessingterrein met de bestemming bedrijventerrein krijgt de bestemming Natuur. Hierdoor wordt de toeloop naar de faunapassage verbreed. Alle percelen in de toeloop en corridor zijn of worden onderdeel van het NNN. Tevens zal ten gunste van de das een kunstmatige dassenburcht aangelegd worden ten noorden van de Utrechtseweg. Het deel dat nu onderdeel is van het Hessingterrein is een toevoeging aan het NNN. Het natuurtype conform SNL volgt uit het inrichtingsplan en is volgend op de functie als toeloop corridor (o.a. Fauna- en kruidenrijk grasland & Moeras).

Naast de natuurontwikkeling in de toeloop en corridor, wordt ook tussen de woonwijk en landgoed Sandwijk grond van Verwelius ingericht als nieuwe natuur. Deze is reeds begrensd in het NNN, maar niet ingericht. Het belangrijkste doel van deze nieuwe natuur is het bieden van primair foerageergebied voor de das ter compensatie van het verdwijnen van secundair foerageergebied. De inrichting bestaat uit grasland, struweel aan de zijde van de woningen en enkele fruitbomen verspreid over de percelen. Het natuurtype conform SNL wordt Fauna- en kruidenrijk grasland. Het netto verschil door het betrekken van een deel van het grasland en het aanleggen van de toeloop komt neer op 0,3 hectare afname van grasland. De nieuwe natuur wordt dusdanig ingericht dat het foerageergebied op de onderzoekslocatie van secundaire kwaliteit (3,5 hectare) naar primaire kwaliteit (3,2 hectare) zal gaan.

In de nieuwe situatie zal in de heringerichte nieuwe natuur wederom kwalitatief hoogwaardig foerageergebied aanwezig zijn. De toename in verstoring door de bouwwerkzaamheden is tijdelijk van aard en er zijn voldoende uitwijkmogelijkheden om te foerageren in de directe omgeving. Er is derhalve geen aanleiding om te veronderstellen dat de onderhavige plannen een negatief effect zullen hebben op de lokale populatie dassen, zowel op de korte- als op de lange termijn. Door de aanleg van een nieuwe dassenburcht ten noorden van de Utrechtseweg en een relatieve verbetering in de kwaliteit van het foerageergebied van de graslanden zou zelfs sprake kunnen zijn van een verbetering van de staat van instandhouding van de das.

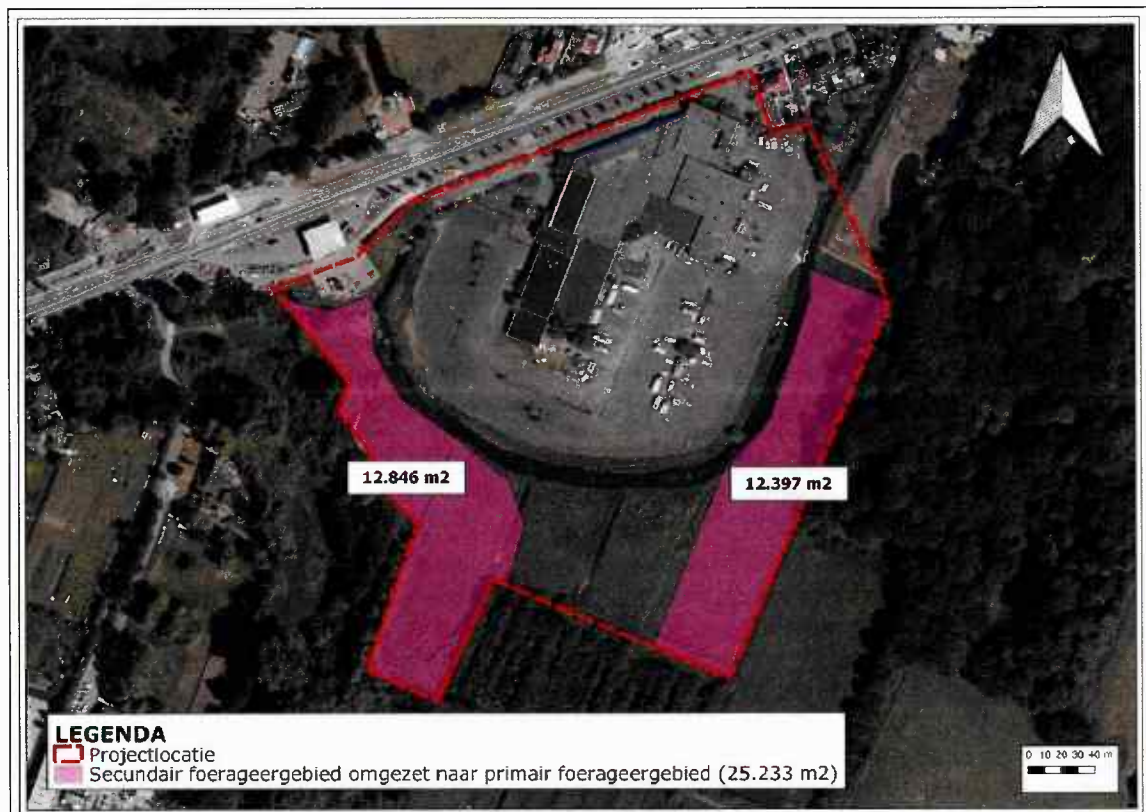
Maatregel: Kruiden- en faunarijke ruigtes met fruitbomen worden gerealiseerd wat dienst doet als primair foerageergebied voor das.

Maatregel: Een toeloop naar de faunapassage wordt aangelegd aan de westzijde van het plangebied.

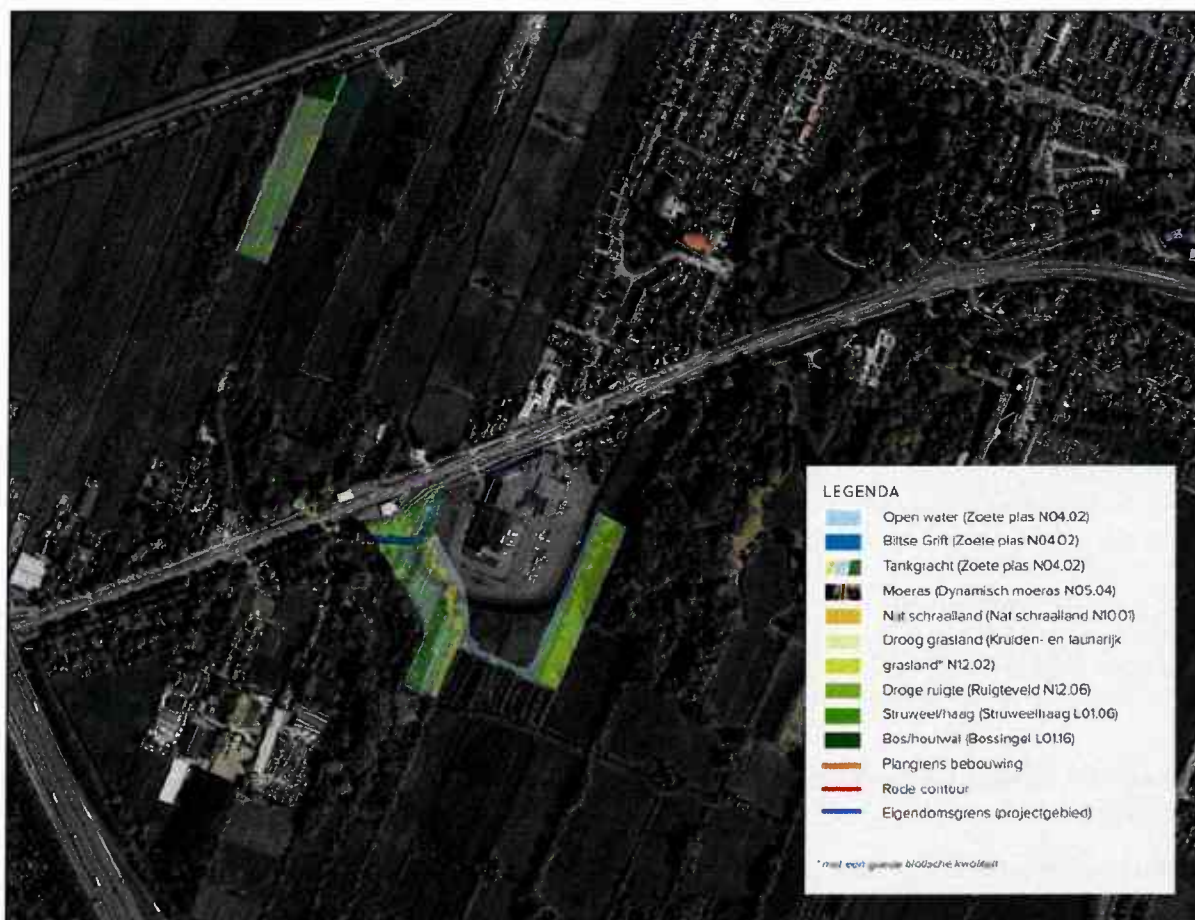
Maatregel: Een corridor met nadruk op gebruik door de das worden ingericht aan de oostzijde van het plangebied.

Maatregel: Toepassen van openbare verlichting, welke laag geplaatst is en naar beneden gericht, met afscherming van de zijanten. Deze verlichting creëert een donkere bufferzone tussen de woonwijk en het Natuurnetwerk Nederland ingericht met water/moeras/rietkraag en door bos of houtsingels te plaatsen en door het toepassen van een technische oplossing (keerwand op de grens tussen tuinen en het NNN-gebied).

(bron: "Activiteitenplan gewone dwergvleermuis, das en ringslang Utrechtseweg 341 te De Bilt" van 9 februari 2022)

Figuur 2. Luchtfoto met aangeduid welk oppervlak wordt omgezet naar primair foerageergebied.

Figuur 4. Luchtfoto met aangeduid de te ontwikkelen natuurtypen (bron IMOSS).

Zoals weergegeven in figuur 4 is de initiatiefnemer voornemens om diverse natuurtypen te realiseren op het omliggende grasland en het perceel ten noorden van de Utrechtseweg. Voor de das is met name nat schraalland en droog grasland van belang voor de voedselvoorziening. Het maaibeheer van deze natuurtypen wordt dusdanig aangepast dat de das bulkvoedsel kan vinden in het gras. Dat wil zeggen, de graslanden zullen regelmatig gemaaid worden zodat de lengte van het gras niet boven 10 centimeter uit zal komen. Hierdoor kan de das gemakkelijk bij wormen, emelten en andere voedselbronnen. In de strook ten oosten van de bebouwing zullen tevens fruitbomen geplant worden. Hierdoor kan ook in het najaar en de winter voedsel verkregen worden door de das op het terrein, waardoor het van primaire kwaliteit wordt geacht (jaarrond voedsel aanwezig). De waterpartijen, de droge ruigte, het struweel en de delen met bos/houtwal worden gebruikt om een afscheiding te creëren tussen de nieuwbouw en het primaire foerageergebied, middels onder andere een strook van ongemaaide oeverzone langs de watergangen (1 meter breed). Daarnaast vormen alle natuurtypen geschikt leefgebied voor andere algemene plant- en diersoorten, door de afwisselende structuren, inheemse beplanting en ecologisch/gefaseerd maaibeleid. Ook voor de ringslang zal de noord/zuid georiënteerde grens tussen rietkraag langs de waterpartijen en gemaaid gras een gunstige opwarmlocatie vormen in de ochtendzon.

(bron: "Memo aanvullende vragen derde ronde (2949.006) Utrechtseweg 341 te De Bilt" van 2 maart 2022)

Ringslang

Ongeschikt maken

Om te voorkomen dat de soort het plangebied in zal trekken wordt het plangebied ongeschikt gemaakt en gehouden voor de ringslang. Omdat de ringslang een sterk watergebonden slang is die beschutting en vegetatie structuren gebruikt om in te verblijven kan dit bereikt worden door de oevers van de watergangen kort te houden en schuilstructuren zoals struiken en takkenhopen te verwijderen. Voorafgaand aan maai- of graafwerkzaamheden op bekende zonplekken wordt een inspectie gehouden om zorg te dragen dat zich geen exemplaren meer in het terrein bevinden.

Maatregelen tijdens werkzaamheden

Wanneer het gebied grootschalig voorbereid zal worden op de nieuwbouw bestaat de kans dat ringslang die aanwezig is in het gebied wordt verwond of gedood. Door zorgvuldig te handelen en gefaseerd te werken in ruimte en tijd met voldoende uitwijkmogelijkheden kan de ringslang veilig weggkomen en wordt het verwonden en/of doden voorkomen. Ook dient rekening gehouden te worden met de kwetsbare periodes van de ringslang wanneer deze eieren afzetten of in winterrust zijn. Vervuiling van het water dient voorkomen te worden omdat de ringslang hier gebruik van maakt. Deze maatregelen dienen opgenomen te worden in een ecologisch werkprotocol afgestemd op de resultaten van het nader onderzoek uitgevoerd door Econsultancy en de voorschriften opgenomen in de nog te verlenen ontheffing op de Wet natuurbescherming. Tijdens de kwetsbare periodes van de ringslang zullen de werkzaamheden onder ecologische begeleiding van Econsultancy uitgevoerd worden. Het werkprotocol wordt opgesteld zodra er meer inzicht is in de exacte planning en uitvoering. In deze fase van de planvorming is het opstellen van een werkprotocol niet zinvol.

Maatregel: Na afloop van de werkzaamheden wordt het omringende gebied aangeplant met inheemse planten.

Maatregel: Kruiden- en faunarijke ruigtes met open plekken worden gerealiseerd wat dienst doet als foerageer-, zon- en leefgebied voor ringslang.

Maatregel: De nieuwe loop van de Grift wordt ingericht als foerageergebied van ringslang.

(bron: "Activiteitenplan gewone dwergvleermuis, das en ringslang Utrechtseweg 341 te De Bilt" van 9 februari 2022)